

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων
Πράξη: «Επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις δεξιότητες
μέσω εργαστηρίων» (MIS 5092064)*

ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ 2014-2020» που συγχρηματοδοτείται από την Ελλάδα και
την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο)

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ –
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ & ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ

2. Επιχειρηματικότητα – Αγωγή Σταδιοδρομίας –
Γνωριμία με επαγγέλματα

Δημιουργία Ψηφιακής Αφήγησης (Podcast, Ηχοϊστορία,
Εικονογραφημένη ηχοϊστορία)

Ματζίρης Χρήστος

Φιλοσοφία –Σκοπιμότητα προγράμματος

Το εργαστήριο δεξιοτήτων «Δημιουργία ψηφιακής αφήγησης» παρέχει στους μαθητές ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα γνωριμίας, εξοικείωσης και δημιουργίας podcast ηχοϊστοριών ή εικονογραφημένων ηχοϊστοριών. Η λέξη “podcast” αναφέρεται για πρώτη φορά από τον Hammersley (2004) και ορίζεται ως «ένα προηχογραφημένο πρόγραμμα που αποθηκεύεται σε ψηφιακή μορφή από το διαδίκτυο με δυνατότητα αναπαραγωγής από υπολογιστή ή MP3 player» (Cambridge Dictionary, n.d.). Ως Ηχοϊστορία ορίζεται η επένδυση μίας εικόνας ή αφήγησης με ήχους (Αργυρίου, Λουλάκη, Μαγαλιού, 2012).

Το παρόν εργαστήριο αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα με το οποίο δίνεται στους μαθητές η δυνατότητα δημιουργίας ή επιλογής κειμένων της αρεσκείας τους που θα χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία podcast. Στη συνέχεια πραγματοποιείται η ηχογράφηση των κειμένων αυτών και ο εμπλουτισμός τους με ήχους και εικόνες έτσι ώστε να ενισχυθούν τα μηνύματα και τα συναισθήματα στους ακροατές.

Με αυτό τον τρόπο, δίνεται η δυνατότητα αυτοέκφρασης και δημιουργίας, ενώ παράλληλα καλλιεργείται η αυτοεκτίμηση και η κριτική σκέψη μέσα από τη σύνθεση της μουσικής, της ζωγραφικής, της υποκριτικής τέχνης και της αφήγησης. Οι μαθητές συνεργάζονται προκειμένου να συντάξουν κείμενα προς ηχογράφηση, δημιουργούν τους δικούς τους ήχους, επιλέγουν ή συνθέτουν τη δική τους μουσική, ζωγραφίζουν τις δικές τους εικόνες και τέλος συνενώνουν όλα τα παραπάνω στοιχεία σε ένα ολοκληρωμένο αποτέλεσμα. Επιπλέον, η χρήση του διαδικτύου από τον εκπαιδευτικό ή από τους ίδιους τους μαθητές προσφέρει πληθώρα επιλογών για αφόρμηση κειμένων, ήχων, εικόνων και πολυμεσικού υλικού. Έτσι καλλιεργείται η φαντασία και η παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας.

Το εργαστήριο καλλιέργειας δεξιοτήτων «Δημιουργία ψηφιακής αφήγησης» προορίζεται για τις τέσσερις πρώτες τάξεις του Δημοτικού (Α-Δ) και για όλες τις ειδικότητες. Οι προτεινόμενες δραστηριότητες ποικίλλουν ανάλογα με την ηλικία της τάξης. Έτσι, για παράδειγμα, στην Α΄ και Β΄ Δημοτικού, ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει κάποια από τις ηχοϊστορίες των αντίστοιχων βιβλίων της μουσικής και στη Γ΄ Δημοτικού ένα κείμενο από την ελληνική μυθολογία. Επίσης, θα μπορούσαν

να επιλεγούν κείμενα από τα Ανθολόγια, τα Βιβλία της Γλώσσας ή το διαδίκτυο. Στα πλαίσια του εργαστηρίου οι μαθητές θα μπορούσαν να δημιουργήσουν τη δική τους ηχοϊστορία.

Στην υλοποίηση της εφαρμογής του παρόντος εργαστηρίου μπορούν να συμμετέχουν οι εκπαιδευτικοί όλων των ειδικοτήτων. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Οι εκπαιδευτικοί Μουσικής, οι οποίοι καθοδηγούν τους μαθητές στο να δημιουργήσουν τους δικούς τους ήχους, να πειραματιστούν με τα μουσικά όργανα, να συνθέσουν δικά τους ποιήματα ή τραγούδια που να ταιριάζουν με την ιστορία τους και να επιλέξουν το μουσικό «χαλί» της ιστορίας τους. Επίσης μπορούν να βοηθήσουν στην ηχογράφηση και στην τελική μορφή της ηχοϊστορίας.

- Οι δάσκαλοι, οι οποίοι μπορούν να επιλέξουν ή να επιμεληθούν τα κείμενα που θα δημιουργήσουν οι μαθητές

- Οι εκπαιδευτικοί Θεατρικής Αγωγής, οι οποίοι μπορούν να καθοδηγήσουν τους μαθητές στην εκφραστική και ορθή απόδοση των κειμένων

- Οι εκπαιδευτικοί Εικαστικών, οι οποίοι καθοδηγούν τους μαθητές στην εικονογράφηση της ιστορίας τους

- Οι εκπαιδευτικοί Πληροφορικής, οι οποίοι με την κατάλληλη χρήση λογισμικού μπορούν να βοηθήσουν στο τελικό αποτέλεσμα αλλά και στη διάχυση του παραχθέντος υλικού

- Οι εκπαιδευτικοί Αγγλικής ή 2^{ης} ξένης γλώσσας, καθώς η ηχοϊστορία θα μπορούσε να αποδοθεί στα Αγγλικά ή σε άλλη γλώσσα.

Η παραγωγή ενός podcast ηχοϊστορίας ή εικονογραφημένης ηχοϊστορίας, καλλιεργεί τη εργαστηριακή, τη συνεργατική, ευρετική και την ανακαλυπτική μάθηση, αναδεικνύει την προσωπική αξία και τη δημιουργική συνεργασία και στοχεύει στην αισθητική καλλιέργεια και απόλαυση των μαθητών μέσα από την ανάπτυξη της ικανότητας έκφρασης και δημιουργίας (ΙΕΠ, 2021).

Ένα παράδειγμα εικονογραφημένης ηχοϊστορίας που δημιουργήθηκε στα πλαίσια του παρόντος εργαστηρίου υπάρχει [εδώ](#).

Πληροφορίες υλοποίησης: προαπαιτούμενες γνώσεις, προετοιμασία υλικού

Οι βασικοί πυλώνες και οι προαπαιτούμενες γνώσεις που θα πρέπει να έχει ο εκπαιδευτικός προκειμένου να πραγματοποιηθεί το εργαστήριο είναι οι εξής:

- Γνώσεις ηχογράφησης
- Γνώσεις επεξεργασίας/δημιουργίας και σύνθεσης ήχων (προτείνεται η συμμετοχή του εκπαιδευτικού μουσικής στο εργαστήριο)
- Γνώσεις δημιουργίας βίντεο (σε περίπτωση δημιουργίας εικονογραφημένης ψηφιακής ηχοϊστορίας).

Η προετοιμασία του υλικού ποικίλλει ανάλογα με την τάξη για την οποία προορίζεται το εργαστήριο και συνοψίζεται στα παρακάτω:

- Επιλογή του κειμένου από τον εκπαιδευτικό ή κατευθύνσεις για τη δημιουργία ηχοϊστορίας από τους μαθητές.
- Καρτέλες συναισθημάτων και καταστάσεων οι οποίες θα αποτελέσουν αφορμή για τη δημιουργία ήχων και σύνδεση αφήγησης-ήχου-εικόνας
- Παιχνίδια αντιστοίχισης ήχων-εικόνων έτσι ώστε οι μαθητές να συσχετίσουν τις δύο αισθήσεις (ακοή – όραση)
- Συλλογή ηχητικών αρχείων που θα χρησιμεύσουν στην ηχοϊστορία ως εναλλακτική των ήχων που θα δημιουργήσουν οι μαθητές
- Αρχεία μουσικής ή δημιουργία πρωτότυπης μουσικής που θα χρησιμοποιηθούν ως ηχητικό χαλί κατά την παραγωγή της ηχοϊστορίας.

Η χρήση Η/Υ συνδεδεμένου με projector και ηχεία θα ήταν πολύ χρήσιμη, δεν είναι όμως απαραίτητη.

Περιγραφή επτά Εργαστηρίων: Στοχοθεσία των εργαστηρίων, προτεινόμενες δράσεις και υλικό αφόρμησης, επέκτασης, γενίκευσης. Κάθε εργαστήριο θα αναπτύσσεται σε ένα φύλλο A4 με βάση τη ρουμπρίκα του Παραρτήματος (1 σελίδα ανά εργαστήριο = 7 σελίδες)

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

ΣΧΟΛΕΙΟ		ΤΜΗΜΑ.....	ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ:
Θεματική	4. Δημιουργώ και καινοτομώ	Υποθεματική	Επιχειρώ
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)	Α-Δ Δημοτικού		
Τίτλος	Δημιουργία Ψηφιακής Αφήγησης		

Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Δεξιότητες μάθησης (4cs -(Κριτική σκέψη, Επικοινωνία Συνεργασία, Δημιουργικότητα) Δεξιότητες της τεχνολογίας και της επιστήμης Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας
Σύνδεση με τη Βασική Θεματική	Επιχειρηματικότητα

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Στο τέλος του εργαστηρίου, οι μαθητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να έχουν κατανοήσει τον ορισμό του podcast, της ηχοϊστορίας και της εικονογραφημένης ηχοϊστορίας - Να μπορούν να αποδίδουν με ποικίλους τρόπους διάφορους ήχους καλλιεργώντας τη φαντασία τους - Να βρίσκουν ή να δημιουργούν ήχους και μουσική έτσι ώστε να εμπλουτίζουν αισθητικά την ηχοϊστορία - Να εξοικειωθούν με τα τρία βασικά χαρακτηριστικά του ήχου: Την ένταση, τη διάρκεια και τη χροιά - Να μπορούν να ταιριάζουν τους ήχους που δημιουργούν ανάλογα με την πορεία της ιστορίας 	 <p>Ορίζοντας την ψηφιακή αφήγηση και τις μορφές της / Ανάγνωση ηχοϊστοριών (2-3 διδακτικές ώρες)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Δίνεται ο ορισμός του podcast, της ηχοϊστορίας και της εικονογραφημένης ηχοϊστορίας, επισημαίνονται οι διαφορές τους και εξηγείται στους μαθητές ο σκοπός του παρόντος εργαστηρίου (δημιουργία, απόδοση και ηχογράφηση ενός κειμένου με εμπλουτισμό από ήχους και εικόνες έτσι ώστε να ενισχυθούν τα μηνύματα και τα συναισθήματα που εμπεριέχονται στο κείμενο) - Γίνεται ανάγνωση επιλεγμένων ηχοϊστοριών από το βιβλίο Μουσικής της Α΄ και Β΄ Δημοτικού (δείτε εδώ κι εδώ) ή από άλλες πηγές ανάλογα με την ηλικία των μαθητών (πχ. στην Γ΄ τάξη μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένα κείμενο από την ελληνική μυθολογία και σε όλες τις τάξεις κείμενα από το βιβλίο Νεοελληνικής Γλώσσας, το Ανθολόγιο ή το διαδίκτυο πχ. από τον δικτυακό τόπο http://www.paramithia.net). - Οι μαθητές ανταποκρίνονται με ήχους ανάλογα με τη ροή της ηχοϊστορίας. Σκέφτονται εναλλακτικούς και διαφορετικούς τρόπους απόδοσης ήχων (χτυπήματα στο θρανίο, σφυρίγματα, φωνές, σκίσιμο ή τσαλάκωμα χαρτιού κτλ). Θα μπορούσαν να μοιραστούν ηχογόνα αντικείμενα στα παιδιά για μεγαλύτερη ποικιλία. - Ο εκπαιδευτικός μοιράζει στους μαθητές καρτέλες με συναισθήματα, τοπία ή άλλες καταστάσεις και αυτοί τις σηκώνουν όταν ταιριάζουν με την αφήγηση. - Μπορεί να δημιουργηθεί από τον εκπαιδευτικό κουίζ με καρτέλες τις οποίες οι μαθητές θα ταιριάζουν με αντίστοιχους ήχους. Εικόνες και ήχοι μπορούν να αναζητηθούν στους δικτυακούς τόπους https://pixabay.com/el/ , https://www.flaticon.com/ και https://freesound.org/

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Στο τέλος του εργαστηρίου, οι μαθητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να έρθουν σε επαφή με την κλασική μουσική - Να γνωρίσουν τα όργανα της συμφωνικής ορχήστρας - Να αναπτύξουν την ενεργητική ακρόαση και να διακρίνουν τους ήχους των μουσικών οργάνων - Να κατανοήσουν την έννοια του μουσικού μοτίβου και τη σχέση που μπορούν να έχουν με συγκεκριμένες καταστάσεις ενός έργου - Να κατανοήσουν τη σχέση της μουσικής με τα εικαστικά και τις εικόνες 	<div style="text-align: center;"> </div> <p>Κατανοώντας τη σχέση μουσικής και ιστοριών / Αναζήτηση μέσα από μουσικά έργα (2-3 διδακτικές ώρες)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσιάζεται η μουσική ιστορία «Ο Πέτρος και ο Λύκος». <ul style="list-style-type: none"> ο Ο εκπαιδευτικός εξηγεί στους μαθητές ότι ο ήχος και η μελωδία του κάθε οργάνου αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο χαρακτήρα της ιστορίας και καλεί τους μαθητές να ανακαλύψουν τις σχέσεις οργάνων-χαρακτήρων συσχετίζοντας τις εικόνες με τους αντίστοιχους ήχους (δείτε ένα παράδειγμα εδώ) ο Οι μαθητές δημιουργούν έναν μουσικό χάρτη ανάλογα με το όργανο που ακούνε κατά τη διάρκεια του παραμυθιού. ο Οι μαθητές αντιστοιχούν στους χαρακτήρες τα δικά τους μουσικά μοτίβα στο μεταλλόφωνο ή σε άλλα κρουστά και εμπλουτίζουν την ιστορία με δικούς τους ήχους - Ο εκπαιδευτικός κάνει παρουσίαση του έργου «Το καρναβάλι των ζώων» του Camille Saint-Saëns. Καλεί τους μαθητές να αντιστοιχίσουν τα ζώα με την αντίστοιχη μουσική (πληροφορίες για το έργο μπορείτε να βρείτε εδώ) - Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει το έργο «Οι τέσσερις εποχές» του A. Vivaldi. Ζητά από τους μαθητές να περιγράψουν τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζεται η κάθε εποχή, τις «εικόνες» και τα συναισθήματα που δημιουργεί (μπορεί να γίνει η δραστηριότητα που υπάρχει εδώ). Μπορεί επίσης να δημιουργηθεί ένας μουσικός χάρτης και να εικονογραφηθεί η μουσική. - Παρουσιάζεται το έργο «Εικόνες από μία έκθεση» του M. Mussorgsky και γίνεται συζήτηση για τη σχέση της μουσικής με τα εικαστικά και τις εικόνες. Οι μαθητές καλούνται να συνδέσουν τις εικόνες από τις οποίες εμπνεύστηκε ο Mussorgsky με τις αντίστοιχες συνθέσεις του (δείτε εδώ)

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Στο τέλος του εργαστηρίου, οι μαθητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να κατανοήσουν τη δύναμη των ήχων και των εικόνων στην ενίσχυση των συναισθημάτων και της δυναμικότητας ενός κειμένου - Να έχουν εξοικειωθεί με τη χρήση ηχογόνων σωμάτων - Να μπορούν να αποδίδουν φωνητικά και οργανικά διάφορους ήχους εκφράζοντας διαφορετικές συναισθηματικές καταστάσεις - Να εξοικειωθούν με τις δυνατότητες της φωνής τους - Να μπορούν να δημιουργούν και να εκτελούν απλούς ρυθμούς και απλές μελωδίες - Να εξοικειωθούν με τις δυναμικές της μουσικής (piano-forte) - Να αποδώσουν τη μουσική με εικόνες και το αντίστροφο - Να συνθέσουν ένα μικρό τραγούδι βασισμένο σε μία ιστορία. 	 <p>Δημιουργούμε ήχους και ζωγραφιές εκφράζοντας συναισθήματα και άλλες καταστάσεις (2-3 διδακτικές ώρες)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Ο εκπαιδευτικός δείχνει εικόνες διάφορων συναισθημάτων (ΦΕ 1) και οι μαθητές χρησιμοποιώντας τη φωνή τους, μουσικά όργανα ή άλλους τρόπους προσπαθούν να αποδώσουν ηχητικά τις συναισθηματικές αυτές καταστάσεις. Θα μπορούσε πχ να δοθεί το συναίσθημα της χαράς και οι μαθητές να το αποδώσουν με γέλια, με χαρούμενες φωνές, με ανιούσες μελωδίες στο μεταλλόφωνο κτλ. - Οι μαθητές συνθέτουν μουσικά μοτίβα που αντιστοιχούν σε συναισθήματα, χαρακτηρισής ή καταστάσεις - Παρουσιάζονται στους μαθητές εικόνες και ήχοι οι οποίοι αποδίδουν διάφορες καταστάσεις πχ μία πόλη ή διάφορα ζώα (ΦΕ 2) και τους ζητείται να συνδυάσουν τις εικόνες με τους ήχους - Οι μαθητές ζωγραφίζουν διάφορες καταστάσεις, τοπία ή χαρακτηρισής και προσπαθούν να τις αποδώσουν ηχητικά - Ο εκπαιδευτικός δίνει στους μαθητές καρτέλες με εικόνες που περιέχουν συναισθήματα, τοπία ή άλλες καταστάσεις καθώς και ηχογόνα αντικείμενα (μουσικά όργανα) και ζητά από τους μαθητές να δημιουργήσουν μία μικρή ηχοϊστορία με αυτές τις εικόνες (ΦΕ 3). - Ο εκπαιδευτικός μπορεί να προτείνει τους μαθητές να γράψουν στίχους στην ηχοϊστορία τους και να τους μελοποιήσουν πχ. η ιστορία να ξεκινήσει ως εξής «Μια φορά κι έναν καιρό, πέρα πάνω στο βουνό, ζούσε μία βοσκοπούλα, όμορφη χωριατοπούλα» και η μελοποίηση να γίνει με τις νότες από το «Φεγγαράκι μου λαμπρό» (ΦΕ 4) ή οι μαθητές να συνθέσουν τη δική τους μελωδία στους στίχους που δημιούργησαν. <p>Οι παραπάνω δραστηριότητες θα μπορούσαν να γίνουν είτε ομαδοσυνεργατικά, είτε με ολόκληρη την τάξη υπό την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού.</p>

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Στο τέλος του εργαστηρίου, οι μαθητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να είναι σε θέση να συνθέτουν και να δομούν ένα ολοκληρωμένο κείμενο αναπτύσσοντας τη φαντασία τους - Να εξοικειωθούν με την έννοια του σεναρίου - Να μάθουν να συνεργάζονται σε κλίμα εμπιστοσύνης και αλληλοσεβασμού - Να εξοικειωθούν με διαφορετικές μορφές ανάγνωσης - Να διαβάζουν αργά και εκφραστικά ερμηνεύοντας σωστά το κείμενο - Να αποδίδουν κείμενα με το αντίστοιχο ύφος που ταιριάζει στο περιεχόμενό του 	<div style="text-align: center;"> <p>Επιλέγουμε, διαμορφώνουμε ή δημιουργούμε μία ηχοϊστορία / Μαθαίνουμε να διαβάζουμε την ιστορία (2-3 διδακτικές ώρες)</p> </div>	<ul style="list-style-type: none"> - Ο εκπαιδευτικός προτείνει κείμενα, χαρακτήρες ή οτιδήποτε άλλο που θα μπορούσε να αποτελέσει αφορμή για τη δημιουργία μίας ολοκληρωμένης ηχοϊστορίας ή βιβλιοηχοϊστορίας. - Οι μαθητές συζητούν και διαμορφώνουν τη δική τους ιστορία. Η δημιουργία ομάδων και ανάθεσης διαφορετικών ηχοϊστοριών σε καθεμιά από τις ομάδες είναι στη διακριτική ευχέρεια του εκπαιδευτικού, ο οποίος φροντίζει ώστε η ηχοϊστορία να έχει νόημα και ομαλή ροή. Εναλλακτικά, ολόκληρη η τάξη θα μπορούσε να συμμετέχει στη δημιουργία μίας ηχοϊστορίας με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού. - Οι μαθητές με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού διαμορφώνουν το κείμενο αποδίδοντας περισσότερους διαλόγους, σαφέστερες περιγραφές και δομούν το τελικό σενάριο, το οποίο θα πρέπει να περιέχει πολλά στοιχεία που μπορούν να αποδοθούν με ήχους. - Οι μαθητές αποδίδουν το κείμενο «θεατρικά» προσαρμόζοντας το ύφος, την ένταση, την ταχύτητα και τον τόνο της φωνής τους. - Οι μαθητές εικονογραφούν συγκεκριμένες σκηνές του κειμένου. - Οι παραπάνω δραστηριότητες μπορούν να γίνουν είτε ατομικά, είτε ομαδοσυνεργατικά. Θα μπορούσε πχ ο εκπαιδευτικός να χωρίσει τους μαθητές σε τέσσερις ομάδες δίνοντάς τους αντίστοιχα κείμενα το καθένα από τα οποία θα μπορούσε να εμπεριέχει 4-5 καταστάσεις οι οποίες θα μοιραστούν σε κάθε μαθητή. Ο κάθε μαθητής θα μπορούσε να σκεφτεί τους ήχους και τις εικόνες του αποσπάσματός του και μετά να γίνει σύνθεση της κάθε ιστορίας και παρουσίαση στην τάξη. - Γίνεται ηχογράφηση των αφηγήσεων των μαθητών και προστίθενται στο portfolio τους.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Στο τέλος του εργαστηρίου, οι μαθητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να καλλιεργήσουν τη φαντασία και τη δημιουργικότητά τους συνθέτοντας ήχους - Να μπορούν να αποδώσουν ηχητικά τα συναισθήματά τους - Να κατηγοριοποιούν τους ήχους ανάλογα με το συναίσθημα ή την κατάσταση που θέλουν να αποδώσουν - Να προσαρμόζουν τους ήχους στο σενάριο ενισχύοντας τα μηνύματα και τα συναισθήματα του κειμένου 	 <p>Δημιουργούμε ήχους / επενδύουμε μουσικά και με εικόνες την ηχοϊστορία μας (2-3 διδακτικές ώρες)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Οι μαθητές, έχοντας δημιουργήσει το τελικό σενάριο από την προηγούμενη ενότητα, σκέφτονται και δημιουργούν ή διερευνούν ήχους οι οποίοι θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν στην ιστορία τους. Η αναζήτηση ήχων θα μπορούσε να γίνει και από το διαδίκτυο (πχ από τον δικτυακό τόπο https://freesound.org/), θα ήταν όμως προτιμότερο να δημιουργήσουν τους δικούς τους ήχους με αντικείμενα της επιλογής τους, τη φωνή τους ή με μουσικά όργανα - Επίσης, θα μπορούσαν να συνθέσουν ένα μουσικό μοτίβο (σε κάποιο μουσικό όργανο όπως το ταμπούρινο ή το μεταλλόφωνο) για κάθε χαρακτήρα ή για συγκεκριμένες καταστάσεις της ιστορίας που θα τον ακολουθεί σε όλη τη διάρκεια της ιστορίας. Επίσης θα μπορούσαν να συνθέσουν μουσική για συγκεκριμένες καταστάσεις (πχ αγωνία) - Οι μαθητές σκέφτονται το είδος και το ύφος της μουσικής που θα μπορούσε να αποτελέσει το «μουσικό χαλί» του κειμένου τους και διερευνούν με τον εκπαιδευτικό στο διαδίκτυο τη μουσική που ταιριάζει σε κάθε φάση της ιστορίας τους (ενδεικτικά προτείνεται ο δικτυακός τόπος https://www.chosic.com/free-music/all/). Θα πρέπει να γίνει ειδική αναφορά στα πνευματικά δικαιώματα των μουσικών έργων και να αναζητηθούν εκείνα που είναι ελεύθερα δικαιωμάτων. - Εναλλακτικά, οι μαθητές θα μπορούσαν να δημιουργήσουν τη δική τους φωνητική ή και οργανική μουσική.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Στο τέλος του εργαστηρίου, οι μαθητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να εξοικειωθούν με τα εργαλεία και τις τεχνικές της ηχογράφησης - Να συνθέσουν τις γνώσεις που πήραν έως τώρα από το εργαστήριο δημιουργώντας μία ολοκληρωμένη εργασία - Να καλλιεργήσουν τη φαντασία τους προτείνοντας εναλλακτικές λύσεις στην ηχοϊστορία τους 	 <p>Ηχογραφούμε την ηχοϊστορία μας (2-3 διδακτικές ώρες)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Παρουσιάζονται τα μέσα και οι τρόποι ηχογράφησης στη σημερινή εποχή (Η/Υ με μικρόφωνο, tablet, κινητό τηλέφωνο κτλ) - Περιγράφονται στους μαθητές οι συνθήκες κάτω από τις οποίες πρέπει να γίνεται η ηχογράφηση (ήσυχο περιβάλλον, αίθουσα δίχως αντήχηση, απόσταση μικροφώνου από τον ομιλητή). Η ηχοϊστορία θα μπορούσε να ηχογραφηθεί ακριβώς όπως θα εκτελεστεί από τους μαθητές ή εναλλακτικά να ηχογραφηθεί πρώτα το κείμενο, στη συνέχεια οι ήχοι που συνοδεύουν το κείμενο και τέλος η μουσική (ή τα ρυθμομελωδικά μοτίβα) - Παρουσιάζεται το λογισμικό Audacity και γίνεται εξήγηση των βασικών αρχών του (τρόπος ηχογράφησης, εισαγωγή καναλιών, προσθήκη ηχητικών εφέ, διαμόρφωση έντασης κτλ. – βίντεο για τη χρήση του Audacity υπάρχει εδώ). Εναλλακτικά, παρουσιάζονται on line εργαλεία ηχογράφησης (πχ https://online-voice-recorder.com/) και προτείνεται να χρησιμοποιηθούν από τους μαθητές στο εργαστήριο πληροφορικής ή στο σπίτι τους - Πραγματοποιείται ηχογράφηση της ηχοϊστορίας της κάθε ομάδας - Γίνεται ακρόαση της ηχοϊστορίας στους μαθητές έτσι ώστε να επισημανθούν τυχόν ελλείψεις ή ατέλειες και να επαναληφθεί η ηχογράφηση αν χρειαστεί - Γίνεται μίξη των ήχων, της αφήγησης και της μουσικής έτσι ώστε να δημιουργηθεί το τελικό αποτέλεσμα. Αυτό μπορεί να γίνει από τον εκπαιδευτικό παίρνοντας τη γνώμη των μαθητών - Εισάγονται οι ζωγραφιές των μαθητών στην ηχοϊστορία. Θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί το λογισμικό Hitfilm Express ή το Storyjumper.

Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα	Εργαστήριο/τίτλος	Δραστηριότητες – (ενδεικτικές)
<p>Στο τέλος του εργαστηρίου, οι μαθητές θα πρέπει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Να εξοικειωθούν με τη διαδικασία της περιγραφικής αξιολόγησης - Να αναστοχαστούν πάνω στις εργασίες τους αλλά και σε αυτές των συμμαθητών τους - Να αποκτήσουν εμπιστοσύνη στις δυνατότητές τους και να ενισχύσουν την αυτοεκτίμησή τους 	 <p>Αναστοχαζόμαστε, αξιολογούμε και προωθούμε την ηχοιστορία μας/portfolio (2-3 διδακτικές ώρες)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Γίνεται περιγραφική αξιολόγηση από τον εκπαιδευτικό και αυτοαξιολόγηση από τους μαθητές (δείτε εδώ). Ο εκπαιδευτικός αξιολογεί τις εργασίες των μαθητών και προτείνει βελτιώσεις αν είναι απαραίτητο. - Οι μαθητές παρουσιάζουν σε ομάδες την τελική εργασία τους, αξιολογούν τη δουλειά τους και αξιολογούνται από τους συμμαθητές τους - Γίνεται αποτίμηση της συνολικής πορείας του εργαστηρίου με παρουσίαση του portfolio των μαθητών - Προτείνονται εναλλακτικές λύσεις τόσο σε ότι αφορά το σενάριο, όσο και στους ήχους και τις εικόνες που το συνοδεύουν - Γίνονται προτάσεις για επέκταση των δραστηριοτήτων όπως δραματοποίηση, δημιουργία σκηνικών κτλ. - Αναρτώνται οι εργασίες των μαθητών στο blog του σχολείου ή σε κάποιον ηλεκτρονικό τοίχο (πχ padlet, για να δείτε βίντεο οδηγιών πατήστε εδώ) - Προετοιμάζεται μια εκδήλωση που θα έχει ως θέμα την παρουσίαση των ηχοιστοριών με δραματοποίησή τους

Εκπαιδευτικό Υλικό/ Συνδέσεις/

Οι περιπέτειες του Οδυσσέα – Εικονογραφημένη αφήγηση (παράδειγμα υλοποίησης του εργαστηρίου)

<https://blogs.sch.gr/3dimorai/2021/06/27/oi-peripeteies-toy-odyssea-eikonografimeni-afigisi/>

Γεωργαντζιά Β. (2021). *Φτιάχνουμε μια παραμυθοσαλάτα*; Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, ανακτήθηκε στις 18/05/2021 από <http://proteas.greek-language.gr/scenario.html?sid=1462>

Blog «Παίζω με μουσική», Ενότητα «Ηχοϊστορίες»

<http://paizomemousiki.blogspot.com/2016/11/blog-post.html>

Μουσική Α & Β Δημοτικού, Βιβλίο εκπαιδευτικού σελ. 18,

http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/pdf/8547/4986/10-0019-01_Mousiki_A-B-Dimotikou_Vivlio-Ekpaideutikou/

Παρεμβάσεις μουσικής και θεάτρου: «Το καρναβάλι των ζώων»

<http://peroma.web.auth.gr/peroma/sites/roma/files/files/138.pdf>

Πλατφόρμα δημιουργίας podcast: <https://anchor.fm/>

Ελεύθερο λογισμικό επεξεργασίας ήχου: <https://www.audacityteam.org/>

Ελεύθερο λογισμικό επεξεργασίας εικόνας: <https://fxhome.com/product/hitfilm-express>

Φύλλο εργασίας για το μουσικό κομμάτι «Ο Πέτρος και ο Λύκος» :

<https://www.liveworksheets.com/lh197372fn>

Φωτόδεντρο: Εικόνες από μία έκθεση (M. Mussorgsky)

<http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-lor-8521-10888>

Φωτόδεντρο: Παίζοντας με τον Vivaldi:

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/10741>

Οδηγίες χρήσης λογισμικού Audacity:

https://www.youtube.com/watch?v=K4v_pHe6nIA

Οδηγίες χρήσης padlet:

<https://www.youtube.com/watch?v=JQi8yJLZn8g>

Δικτυακοί τόποι δημιουργίας ηχητικών/εικονογραφημένων βιβλίων:

<https://www.storyjumper.com/>

<https://bookcreator.com/>

Δικτυακοί τόποι δημιουργίας podcast:

<https://www.thepodcasthost.com/editing-production/best-podcast-making-app/>

Φορείς και άλλες συνεργασίες που θα εμπλουτίσουν το πρόγραμμά μας

- Πρόσκληση στην τάξη ενός συγγραφέα ο οποίος θα μπορούσε να δείξει στους μαθητές πως δημιουργεί τις δικές του ιστορίες
- Πρόσκληση στην τάξη ενός ηχολήπτη ο οποίος θα μπορούσε να εισάγει τους μαθητές στις τεχνικές της ηχογράφησης
- Συνεργασία με Πανεπιστημιακά Τμήματα Δημοσιογραφίας, της Σχολής Καλών Τεχνών και Τμημάτων που έχουν ως αντικείμενο σπουδών τα πολυμέσα

Αξιολόγηση Εργαστηρίου- Συνολική αποτίμηση & αναστοχασμός πάνω στην υλοποίηση - Εκδηλώσεις διάχυσης

- Ανάρτηση των εργασιών των μαθητών στο blog του σχολείου
- Εκδήλωση στην οποία θα παρουσιαστούν ζωντανά οι ηχοϊστορίες των μαθητών

Σημειώσεις:

Το εργαστήριο θα μπορούσαν να το αναλάβουν από κοινού ο μουσικός, ο εικαστικός και ο θεατρολόγος (από μία ώρα στις τάξεις Α&Β ή δύο από τις προαναφερόμενες ειδικότητες στις τάξεις Γ& Δ). Σε αυτή την περίπτωση θα μπορούσε να γίνει ανακατανομή των δραστηριοτήτων του εργαστηρίου έτσι ώστε ο κάθε εκπαιδευτικός ειδικότητας να ασχολείται με το δικό του αντικείμενο (ο εικαστικός με την εικονογράφηση, ο μουσικός με τη δημιουργία ήχων κτλ.).

Υποδειγματικό Υλικό- Δειγματικά Φύλλα εργασίας - Περιγραφή εργαστηρίων
& δράσεων (3-5 φύλλα)

Φύλλο Εργασίας 1: Ηχητική απόδοση συναισθημάτων
(Πηγή εικόνων: www.flaticon.com)

Να αποδώσετε ηχητικά τα παρακάτω emoticons.

Φύλλο Εργασίας 2: Ζώα του Δάσους

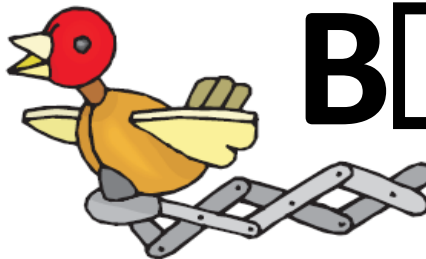
(Πηγές εικόνων: Βιβλίο Μουσικής Α΄ Δημοτικού, www.pixabay.com)

Να ακούσετε τους ήχους και να τους συνδυάσετε με τις εικόνες που βλέπετε.

Να γράψετε τον αριθμό του ήχου που ακούτε στο αντίστοιχο κουτάκι.

Α □

Β □

Γ □

Δ □

Ε □

Ζ □

Η □

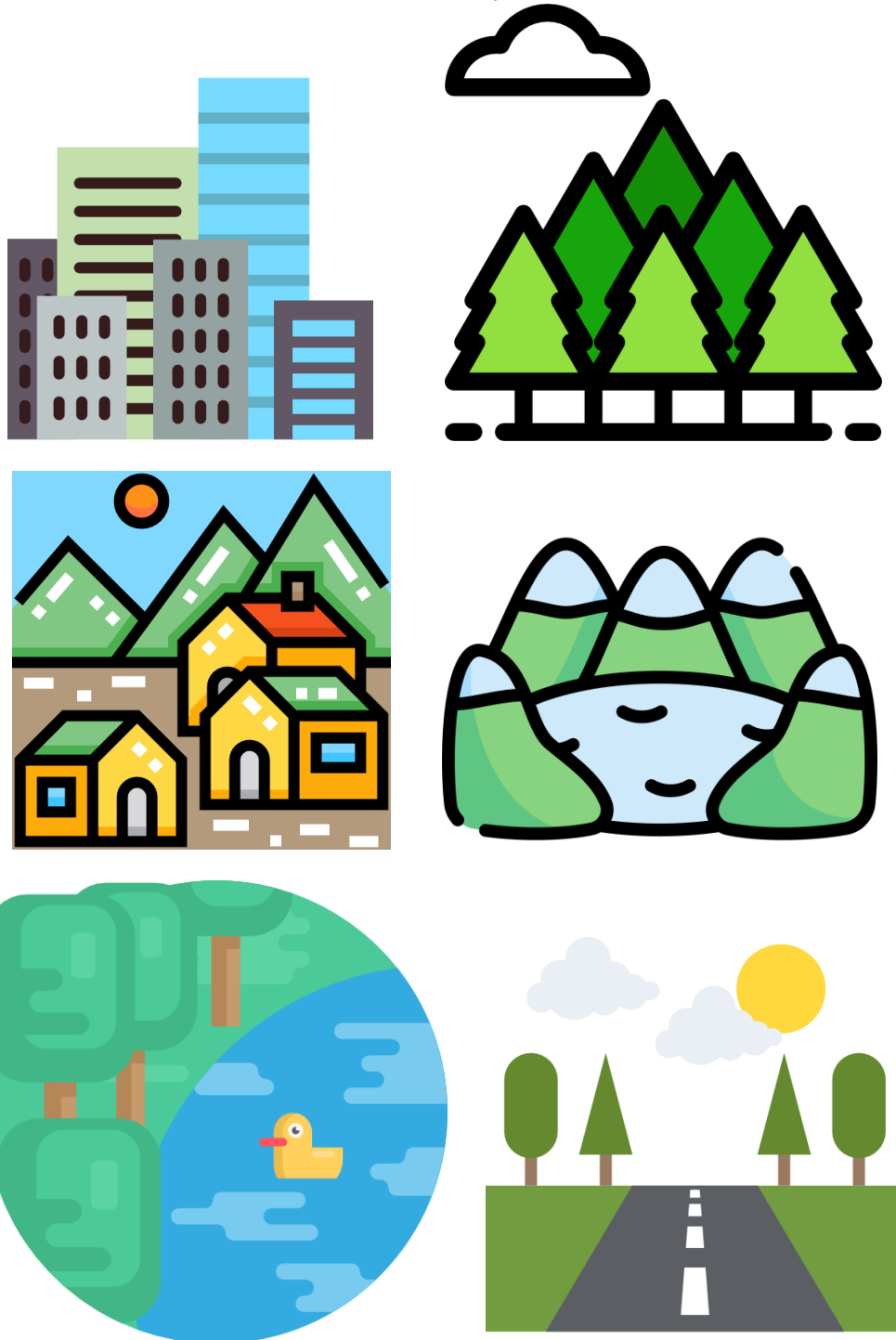

Θ □

Φύλλο Εργασίας 3: Δημιουργία ηχοιστοριών με βάση εικόνες
(Πηγές εικόνων: www.freepik.com , www.flaticon.com)

Να δημιουργήσετε μία ηχοιστορία με βάση τις παρακάτω εικόνες.

Φύλλο Εργασίας 4

Παράδειγμα μελωδίας για εκτέλεση στο μεταλλόφωνο και φωνητική
απόδοση κατά την έναρξη μίας ηχοϊστορίας

Μια φο - ρά κι'ε - να και - ρό πέ - ρα πά - νω στο βου - νό

5
ζού - σε μί - α βο - σκο - πού - λα ό - μορ - φη χω - ρια - το - πού - λα

9
πέ - ρα πά - νω στο βου - νό μια φο - ρά κι'ε - ναν και - ρό

Ενδεικτικές δραστηριότητες για την περιγραφική αξιολόγηση

Εργαστήριο

(1-7)

Ο εκπαιδευτικός παρατηρεί σε πραγματικό χρόνο την πορεία μάθησης, παρεμβαίνει και καθοδηγεί τους μαθητές με απώτερο σκοπό τη βελτίωση των εργασιών τους.

Επίσης μπορεί να διαμορφωθεί ένας πίνακας αποτίμησης ανά εργαστήριο σε σχέση με την επίτευξη των στόχων του, και ανά μαθητή ή ομάδα μαθητών. ([Πίνακας Αξιολόγησης 1](#)).

Στο τέλος του εργαστηρίου μπορεί να γίνει συνολική αξιολόγηση δεξιοτήτων των μαθητών ([Πίνακας Αξιολόγησης 2](#)).

	Μαθητής 1 / ή Ομάδα 1	Μαθητής 2 / ή Ομάδα 2	Μαθητής 3 / ή Ομάδα 3	Μαθητής 4 / ή Ομάδα 4
Κατανόηση της έννοιας του podcast	(Διαβάθμιση 1-4)			
Ικανότητα δημιουργίας ήχων που ταιριάζουν με την ιστορία				
Ικανότητα δημιουργίας μουσικής που ταιριάζουν με την ιστορία				
Ικανότητα ηχογράφησης				
Ικανότητα σύνθεσης ήχων, αφήγησης και μουσικής				

Πίνακας 1

Πίνακας αποτίμησης ανά εργαστήριο

Πίνακας Αξιολόγησης 2

Συνολική αξιολόγηση δεξιοτήτων των μαθητών

1 – Αρχόμενη, 2 – Αναπτυσσόμενη, 3- Ικανοποιητική, 4 – Εξαιρετική

	1	2	3	4
Δεξιότητες συνεργασίας				
Δεξιότητες επίλυσης συγκρούσεων				
Δεξιότητες ακρόασης και παρατήρησης				
Αυτεπάρκεια				
Ανεκτικότητα				
Δεξιότητες αυτόνομης μάθησης				
Δεξιότητες ευελιξίας και προσαρμοστικότητας				
Δεξιότητες κριτικής σκέψης				
Δεξιότητες δημιουργίας ψηφιακού περιεχομένου				

Φύλλα περιγραφικής αυτο-αξιολόγησης (έως 2 σελίδες)

Περιγραφική αυτοαξιολόγηση μαθητή (IEP, 2019)

	Καθόλου	Λίγο	Ούτε λίγο, ούτε πολύ	Πολύ	Πάρα πολύ
Γνωρίζω τον ορισμό του Podcast, της ηχοϊστορίας και της εικονογραφημένης ιστορίας					
Μπορώ να δημιουργήσω ήχους εμπλουτίζοντας μία ιστορία					
Μπορώ να δημιουργήσω ή να επιλέξω την κατάλληλη μουσική για μία ιστορία					
Μπορώ να ηχογραφήσω την ιστορία μου					
Μπορώ να προσθέσω ήχους στην ιστορία μου					
Μπορώ να προσθέσω εικόνες στην ιστορία μου					
Έμαθα να συνεργάζομαι με τους συμμαθητές μου					
Έμαθα να αξιολογώ την εργασία μου					
Έμαθα να αξιολογώ τις εργασίες των συμμαθητών μου					
Τι άλλο έμαθα;(Δεξιότητες που συμπληρώνονται από τον μαθητή)					
Τι θα κρατήσω στο portfolio μου;					

Περιγραφή ενδεικτικών δραστηριοτήτων για το portfolio μαθητή/-τριας

Portfolio ανάπτυξης:

- Ήχοι συναισθημάτων και διαφόρων καταστάσεων
- Μουσική διαφόρων καταστάσεων:

Portfolio Επίδειξης:

- Ηχογραφήσεις ήχων επιλεγμένης ιστορίας
- Ηχογραφήσεις μουσικών μοτίβων ή μουσικής
- Ηχογραφήσεις ηχοιστοριών
- Εικονογραφήσεις ηχοιστοριών
- Τελικό βίντεο ηχοιστοριών

Βιβλιογραφία

Αργυρίου, Λουλάκη, Μαγαλιού (2012), *Μουσική Α' & Β' Δημοτικού*, Βιβλίο Εκπαιδευτικού, ΟΕΔΒ, ανακτήθηκε στις 21/05/2021 από http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2158/Mousiki_A-Dimotikou_html-empl/

ΙΕΠ (2021). Η γενεαλογία των εργαστήριων δεξιοτήτων

Cambridge Dictionary (n.d.), *Podcast*, ανακτήθηκε στις 15/5/2021 από <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/podcast>

Hammersley Ben (2004), *Audible Revolution*, Guardian, ανακτήθηκε στις 15/05/2021 από <https://www.theguardian.com/media/2004/feb/12/broadcasting.digitalmedia>